

zinsontleden

1

Lees de zin goed

Begrijp eerst waar de zin over gaat.

2

Zoek de persoonsvorm (PV)

Wat verandert als je de zin in een andere tijd zet?
Wat staat op plek 1 of 2 in een hoofdzin?

Gisteren liep Esther naar huis.
→ liep = persoonsvorm

3

Zoek het onderwerp (OW)

Wie of wat + persoonsvorm?

Wie liep? → Esther
→ onderwerp = Esther

4

Zoek het gezegde (WG of NG)

Werkwoordelijk gezegde (= gebeurtenis)

Het onderwerp doet iets of er gebeurt iets.
Bestaat uit alle werkwoorden in de zin.

Naamwoordelijk gezegde (= eigenschap)

Er is een koppelwerkwoord (zijn, worden, blijven, lijken, blijken, heten)

Gisteren is Esther tijdens het hardlopen gevallen
Werkwoordelijk gezegde = is gevallen
Bij is + actie heb je een werkwoordelijk gezegde.

Esther is moe na het hardlopen.
Naamwoordelijk gezegde: is moe

5

Zoek het lijdend voorwerp (LV)

Wie of wat + gezegde

Esther eet een appel na het hardlopen.
Gezegde: eet
Wie of wat eet Esther? → een appel
✓ Lijdend voorwerp = een appel

6

Zoek het meewerkend voorwerp (MV)

(als dat er is)

Aan wie? / Voor wie?

Staat er aan of voor voor? Dan is het géén meewerkend voorwerp.

Esther vertelt haar vriendin het verhaal.
☞ Lijdend voorwerp (LV) = het verhaal

Aan wie vertelt Esther het verhaal? → haar vriendin
☞ Meewerkend voorwerp (MV) = haar vriendin

7

Zoek bijwoordelijke bepalingen

Extra informatie over:

- tijd (wanneer?)
- plaats (waar?)
- manier (hoe?)
- reden (waarom?)
- Benoem ze als ze er zijn.
- ☞ Niet elke zin heeft ze.

Gisteren liep Esther in het park samen met een vriendin.

gisteren → tijd
in het park → plaats
samen met een vriendin → manier / gezelschap

8

Let op bijzinnen

Heeft de zin een voegwoord (dat, omdat, als, terwijl, die, wat) én een eigen persoonsvorm?

Esther rust uit als ze klaar is met hardlopen.
bijzin: als ze klaar is met hardlopen

9

Controleer

Elke zin heeft een persoonsvorm
Het gezegde klopt?